

Nr 565

Av herr Svensson i Vä m. fl., *angående underhållet av vissa enskilda utfartsvägar.*

(Lika lydande med motion nr 466 i Första kammaren)

Den fortgående industrialiseringen och lantbruksnäringarnas mekanisering medför bl. a. att brukningsenheter inom jordbruket läggs ned genom sammanslagning med andra och att bostäder och gårdar till följd härav blir obebodda. Detta för givetvis med sig många olika konsekvenser både för samhället i stort och för de bygder som beröres. Här är inte avsikten att gå in på alla de olika spörsmål som sammanhänger med denna utveckling utan endast att fästa uppmärksamheten på ett spörsmål som hittills inte beaktats, nämligen konsekvenserna beträffande vissa enskilda vägar.

När brukningsenheter läggs ned och inte längre bebos, avföres utfartsvägen från det underhåll som tillkommer s. k. enskild väg. Följden blir att vägen så småningom förfaller och växer igen. I vissa fall brukas måhända en sådan väg i någon mån som ägoväg eller för skogstransporter, men detta är ingalunda regelmässigt och sällan av den omfattningen att det ger anledning till underhåll. Det kan givetvis sägas, att då det inte finns annat än ett tämligen obetydligt behov av en sådan väg, får det ses som en naturlig konsekvens om den förfaller och så småningom försvinner. Enligt vår mening kan det emellertid ifrågasättas om det inte finns ett växande behov av att dessa vägar hålles i ett tillfredsställande skick. Fritidslivets och bilismens utveckling tyder på att det kommer att finnas ett betydande behov av dessa vägar, som ur vägväsendets synpunkt upphört att existera. Det blir nämligen allt vanligare att man skaffar sig en sommar- eller fritidsbostad och att man med bilens hjälp söker sig ut till rekreation och friluftsvistelse. Erfarenheten har redan visat att vägar av den nämnda arten då behövs. Det har också yppats att de nedlagda, ej underhållna vägarna redan blivit problem inom områden som är särskilt attraktiva ur fritids- och friluftssynpunkt.

Enligt vår mening kan det ifrågasättas om det är riktigt att dessa utfartsvägar urskillningslöst dras in från underhåll vid brukningsenheters nedläggande. Vi är medvetna om att frågan om vem som skall bära ansvaret för och bekosta en sådan vägs underhåll utgör ett betydande problem. I många fall torde det vara svårt att utpeka någon särskild person som från ekonomiska eller andra utgångspunkter borde ha det största intresset av vägen i fråga. De som har det största intresset i sammanhanget är förutom kommuner nämligen människor som för fritids- och friluftssändamål behöver vägen. Då emellertid fritidsutredningen till följd av sitt uppdrag borde

ha intresse för dessa spörsmål förordar vi att frågan hänskjutes till denna för prövning.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att frågan om bibehållandet av underhållet av enskild utfartsväg, som eljest indrages från underhåll till följd av jordbruks nedläggande, i syfte att tillgodose friluftsfritidsintressen måtte prövas inom 1962 års fritidsutredning.

Stockholm den 26 januari 1963

Gustaf Svensson
i Vä

Arne Persson
i Heden

Sven Vigelsbo

Nr 566

Av herr **Wennerfors**, om rabatter för studerande, militärer och folkpensionärer vid resor på statens järnvägars busslinjer.

(Lika lydande med motion nr 463 i Första kammaren)

Studerande vid offentliga läroanstalter erhåller enligt gällande bestämmelser rabatt vid resor å statens järnvägar. Resorna gäller andra klass tur och retur mellan studieorten och valfri annan ort. Rabatten innebär rätt att företaga dessa resor på enkel biljett. Det förutsättes emellertid att biljettens giltighetstid är 15 dagar och att resan företages under tiden 15 augusti—15 december och 15 januari—15 juni.

Enligt min mening bör motsvarande rabattsystem tillämpas även vid SJ:s busslinjer. Många studerande ungdomar saknar järnväg på hemorten eller bor i områden, där järnvägen nedlägges och ersättes med busstrafik. Samma behov av likställighet gäller s. k. militärrabattbiljetter och rabattbiljetter för folkpensionärer (67-kortet). Det är angeläget att denna rabattpolitik blir föremål för skyndsam prövning.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga järnvägsstyrelsen att ändra bestämmelserna om rabattresa för studerande, militärer och folkpensionärer så att rabattkortet även måtte gälla vid SJ:s busslinjer.

Stockholm den 26 januari 1963

Alf Wennerfors